

כתרי תורה

כתר מלכות - מאן מלכי רבנן

רבי יהוא בר"ר שלמה צברי זלה"ה
 רב ק"ק תורה ותפלה ת"א - י"ד אייר תשע"ג
 רבי זכריה בר"ר נסים תעזי זלה"ה
 מרבני שרעב - ט"ו אייר תשמ"ח
 רבי חיים בר"ר גמיל מנצור זלה"ה
 רב מושב מאור - ט"ו אייר תשנ"ו
 רבי שלמה בר"ר שלמה עמר זלה"ה
 מח"ס שתי"ז על אה"ע - י"ח אייר תרל"ב
 רבי שלום בר"ר יהוא ראיבי זלה"ה
 רב נתיב השיירה מח"ס דברי שלום - י"ח אייר תש"ס
 רבי לוי בר"ר אברהם קשת זלה"ה
 מרבני נוה אחיעזר בר"ב - י"ח אייר תשס"ה
 רבי סעדיה בר"ר יוסף צפיריה זלה"ה
 מח"ס כסף צרוף - י"ט אייר תרס"ט

לק"י • פרשת בהר סיני ה'תשפ"ב ב'של"ג • גליון ק"ד
 • הגות והלכה בפרשת השבוע במשנת רבותינו גאוני תימן זיע"א

אין לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה • הערות והארות יתקבלו בברכה בטלפון 0504139964 או במייל avish964@gmail.com

לע"ג מרן שר התורה הגאון הגדול רבי שמריהו יוסף חיים בן מרן הגאון רבי ועקב ישראל קניבסקי זלה"ה • מ"ה הקדושה ע"ה דאיתקטרו כחרא בהילולא דרשב"י זיע"א • ידיו רוע אשר שמחת התורה שבלבו ועל פניו האירה כל סביבותיו, זכה להביא תורה ולהעמיד בתו מדרשות לשקידתה הרב רפאל אליהו אליעזר זצ"ל ובלח"ט א"ה הרב צבי בלאט שליט"א • דודי הרב אברהם בר"ר דוד בריחי זצ"ל, הרב אלעזר עזרי זצ"ל בן ובלח"ט רבי אברהם, הרב זכריה בר"ר יוסף גרסי זצ"ל, הרב ישראל בר"ר יהודה זצ"ל, מרת אסתר גרשי בר"ר יהוא ע"ה ומרת יהודית שרעבי בר"ר יוסף ע"ה • ולכות הרב אברהם בר"ר שלמה שליט"א, הרב אהרן בר"ר יוסף שליט"א, הרב רפאל אריה בן יהוא שליט"א, הרב ששון בן מרדכי שליט"א ומיכל בר"ר ישי תחיל לפרוש ממנהרה בתוך שאר חולי ישראל, ולהצלת והצלחת אחינו בני ישראל, הנחנים בצרה ובשביה באוקראינה ובארץ גלויותיהם, המב"ה יוצאים מצרה לרווחה ומאפילה לאורה, ויזכו לגאולה השלימה בקרוב, אכ"ר.

כתר ההלכה

הגאון הרב נתנאל עומסי שליט"א - מרבני בית ההוראה 'פעולת צדיק' לעילוי נשמת אביו רבי יהוא בר"ר יצחק עומסי זלה"ה - נלב"ע כ"ז אלול התש"פ
שמיעת ניגונים בליל ל"ג בעומר

א שאלה: מדוע הותרו שירים וריקודים בליל ל"ג בעומר כפי שנוהגים היום רבים, והלא תספורת לא הותרה לדיין רק ביום ל"ג ולא בלילו. **תשובה:** ידועה מחלוקת השו"ע והרמ"א לענין תספורת, אם מותרת רק ביום ל"ד (שו"ע סי' תצ"ג ס"ב) או כבר בל"ג (רמ"א שם ולא השמיטו השת"מ), וכן הוא מנהגנו (קורא הדורות עמ' רל"ט, שערי יצחק תזרוע מצורע ה'תש"ע, שעה"ח סי' צ"ב ס"ו). ונחלקו הפוסקים (עיין באר היטב שם סק"ה) האם לדעת הרמ"א ההיתר הוא כבר מליל ל"ג בעומר, וסברת המתירים שהרי כבר במנחה של ערב ל"ג אין אומרים תחנון. ולמעשה המנהג הוא, שאף שאין אומרים תחנון בערב ל"ג, מ"מ אין מסתפרים עד ל"ג ביום, דלענין אבילות קי"ל שמקצת היום ככולו לא לילה (ויד' סי' שצ"ה ס"א), וא"כ צריכים להמתין ליום, והוא הדין לענין שמיעת שירים וריקודים, שאין להתיר רק בל"ג ביום. ומה שנהגו לשמוע שירים בליל ל"ג בעומר, זהו רק מפני שמחת רשב"י ולכן יש להקל רק אם מתכוון לכבוד רשב"י (שבט הלוי ח"ח סי' קס"ה, חוט שני שבת ח"ד עמ' ש"פ).

ולפי' שאלתי את מרן הגר"י רצאבי שליט"א, כיצד אנו צריכים לנהוג בזה, כיון שאצל אבותינו בתימן לא נודעו שום ענייני שמחה לכבוד רשב"י בליל ל"ג בעומר, וא"כ לכאורה אין לנו הוראת היתר בזה. והשיב, שמכיוון שאצלנו לא נהגו איסור בשמיעת כלי זמר דווקא בימים אלו אלא בכל השנה ורק בזמננו לפי מצב הדור מקילים בזה כמש"כ מרן שליט"א בספר שירה כשרה עמ' מ"ו לכן נראה גם לדיין להתיר לשמוע שירים בליל ל"ג לכבוד רשב"י.

מי ששמו שלום אם מותר לכתוב את שמו

ב נשאלתי מבחור ירא שמיים ששמו שלום, האם מותר לו לכתוב את שמו במכתב וכדומה, או שכיון שהשי"ת נקרא שלום כמבואר בגמ' שבת (י), אין לו לכתוב 'שלום' בשלמות. **תשובה:** הנה אף שאסור ליתן שלום בבית המרחץ כמבואר בגמ' שם, מ"מ לענין כתיבה לכאורה אין זה מכלל השמות שאינם נמחקים שהרי לא הובא במסכת סופרים (ריש פ"ד). אך י"א, שאין ראייה ממסכת סופרים כי התנא שייר ולא מנה את כל השמות שאינם נמחקים (תוס' סוטה י' ד"ה אלא). ולהלכה נחלקו בזה הראשונים, י"א שמותר לכתוב שלום באיגרות, כיון שאינו השם בעצם אלא רק כינוי ע"ש שהוא עושה שלום בעולם וכמו חנון ורחום שמותר לכתובם (שו"ת הרא"ש כלל ג' סי' ט"ו), וי"א שמפשוטות הגמ' בשבת משמע ששלום הוא שם קודש ולכן יש לכתוב באיגרות 'שלום' או שלא לגמור כתיבתו כגון שלו' (שו"ת הרשב"א ח"ו סי' תי"ח) וכן הביא הרמ"א להלכה (ויד' סי' רע"ו סעי' י"ג). ורוב העולם אינם נוהרים בזה (ש"ך שם ס"ק ט"ו, ברכי יוסף סי' פ"ה או ט"ז), אך אצלנו החמירו בזה וכן נהג מהרי"ץ כמובא בתשובותיו במקומות רבים (כ"כ מרן הגר"י רצאבי שליט"א בשעה"ח עמ' ק"צ וכן מפורש בתש' מהרי"ץ ח"ב סי' רכ"ו).

אכן כל זה דווקא שכותב שלום כדי לתת שלום לחברו, אך כאשר כוונתו להזכיר אדם שקרוי שלום, בזה אין להחמיר. אמנם מידת חסידות גם בזה לא לכתוב 'שלום' מלא, וכמו שיש אצלנו שנהגו שלא לכתוב 'יהודה' אלא 'יודא' וכן 'זכריא' וכדומה וכ"כ מרן שליט"א (שם הע' י"ח ד"ה גס).

ובעסקי בענין זה נתעוררתי לשאול את מרן שליט"א האם גם בכתיבה ע"ג מחשב שהוא כתב שאינו מתקיים ורק מראה עיניים בלבד יש לחוש לכל זה, והשיב שבמחשב אין צורך להחמיר.

אשה שסרבה לקבל גט האם צריכה להתאבל על בעלה

ג שאלה: מעשה באשה שסרבה לקבל גט מבעלה בשל טענת מומן שהיה לה עליו. הלה שהיה מבני אשכנז, הלך והתחתן עם אשה אחרת ע"פ היתר מאה רבנים כמנהגם (עי' בי"ח אהע"ז סי' א), ולאחר שנים רבות נפטר לבית עולמו. עתה באה אשתו הראשונה בשאלה האם צריכה היא לקרוע ולהתאבל עליו. **תשובה:** בגמ' (ב"ב קמו.) מובא מעשה באדם שנודע לו על אשתו שיש בה מום שבסתר ונכנס אחריה לבדקה ומתה, ואמרו חכמים הואיל ונכנס לבדקה, מתה אינו יורשה. והנה אף שהרבה ראשונים שם העמידו גמ' זו בארוסה, יש ראשונים שהעמידוה בנשואה ולמדו מגמ' זו כי מי שמתה אשתו מתוך קטטה ויש בדעתו לגרשה בשל כך, אינו יורשה (רשב"ם שם). והמהרש"ל (ים של שלמה גיטין פ"ב ה"ד) למד מכאן ק"ו לאבילות, דהיינו, אם ירושה שהיא מן התורה אין הבעל יורש את אשתו כשכוונתו לגרשה, כ"ש באבילות דרבנן שאינו מתאבל עליה, וע"ש עוד. והפוסקים העלו את דבריו בשתיקה (רעק"א ויד' סי' שע"ד) וכתבו על דבריו כבר הורה זקן (בית מאיר אהע"ז סי' צ' ס"ה).

וא"כ יש להורות שלא לתאבל עליו כי אף אלו שנחלקו על מהרש"ל זה דווקא במעשה שדן שם כשלא ניתן גט מצדו אלא רק נתקוטטו ודעתו לגרשה, משא"כ כאן שע"פ היתר מאה רבנים צריך היה להשליש גט בבב"ד, גם הם יודו שאינו חייב להתאבל (חכמת שלמה שם, חת"ס וישועות יעקב הובאו בפ"ת שם סק"ח). וכן הורו לה למעשה כמה רבנים (ביניהם הגר"מ ברנדספר שליט"א). וכן הורה מרן הגר"י רצאבי שליט"א, ומטעם דהלכה כדברי המיקל באבל ודהעיקר הוא, שהלכה כדברי המיקל באבל אין זה רק במחלוקת תנאים אלא אף בדברי הפוסקים וכמש"כ הברכ"י ויד' סי' שצ"ז סק"ג.

כתר של"א"ש

וספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים שנה (כ"ה, ח.). בפסוק זה ישנן שש תיבות המתחילות באות ש"י"ן שבע שבתות שנים שבע שנים שבע.

והביא מוהר"ר יהוא קורח זלה"ה במשכיל דורש, דלא מצינו כעין זה בתורה אלא במקם אחד בלבד שש תיבות המתחילות באות אל"ף, ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת (בראשית מ"ב, כ"א).

ורמו נורא כתב על שיתא אלפינן הללו, ושמעתי שמספר ששה אלפינן (אל"ף במילואו בגימטריא קי"א) תרס"ו, דבשנה זו יבוא משיח ויגאלו ישראל כמו שכתוב (דניאל י"ב, י"ב) אשרי המחכה ויגיע לימים אלף שלש מאות שלושים וחמשה, דהיינו כיון שהעולם שיתא אלפי שני והאלף השביעי הוא ימות המשיח א"כ האלף הנזכר בפסוק זהו האלף השביעי ונוסף עליו של"ה שנים מסוף האלף השישי, נמצא דהגאולה שאנו מחכים לה מתחלת משנת תרס"ו. ושנה זו היא אחרית הימים אחרית הסת"ר פנים, דהיינו תרס"ו תהיה אחרית תרס"ה שנים של הסתר פנים. והוסיף לבאר דזה נרמז גם בתוכן הפסוק, אבל אשמים אנחנו איש אל אחיו, דהיינו שסיבת גלותנו היא בעון שפיכות דמים ושנאת חנם והיזק איש אל אחיו.

ואח"כ בעת הגאולה בה יקרא השי"ת דרור לשבויים בין האומות ובכבלי היצר, ושנת שבתון תהיה לארץ. והיו אלו ימי שמחה וזהו הרמז בשיתא שינ"י שבע שבתות שנים, שבע שנים, שבע פעמים, דכפל השנים בא להורות שיקויים בנו שמחנו כימות עיניתנו שבע שני שָׁבַע.

אכן בעוונותינו לא זכינו לגאולה בעת ההיא ועדיין אנחנו עומדים ומצפים, וכמו שכתב במשכיל דורש ריש פרשת האזינו י'לא נשאר לנו עכשיו באלף השישי אלא מעט מועד ולא נדע בעוה"ר מתי יתקיימו אלו הנחמות, יה"ר שבמהרה יבוא. ומדבריו למדנו כי על ידי שנהיה איש עם אחיו בלב אחד, אוי יקויים בנו ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, בב"א כי"ר. שבת שלום.

ביעור פירות שביעית במשנת רבותינו

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמנתך ולשיכירך ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולזויה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול (כ"ה, ו' ד')

מקור דין ביעור פירות שביעית

[א] כתב הרמב"ם (פ"ז משמיטה ה"א) פירות שביעית אין אוכלין מהן אלא כל זמן שאותו המין מצוי בשדה, שנאמר ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול, כל זמן שחיה אוכלת ממין זה מן השדה אתה אוכל ממה שבבית, כלה לחיה מן השדה חייב לבער אותו המין מן הבית, וזהו ביעור פירות שביעית.

ומקור דינו איתא בספרי כאן, ולבהמתך ולחיה, מה ת"ל, ומה אם חיה שאינה ברשותך אוכלת, בהמתך שהיא ברשותך אינו דין שתאכל (וא"כ למה נכתבה בהמתך), אילו כן הייתי אומר יכנסו לבהמה ותהא אוכלת לעולם. מה אני מקיים ביעור פירות שביעית בפירות אדם אבל בהמה תהיה אוכלת לעולם. וכשהוא אומר ולבהמתך לחיה, מקיש בהמה לחיה, כל זמן שחיה אוכלת בשדה, בהמה אוכלת בבית, כלה לחיה שבשדה, פלה לבהמתך שבבית (מבואר כאן שיש חיוב כילוי ולא רק איסור אכילה ועי' רמב"ם פ"ז ה"ז).

מדוע לא הביא רבינו מקור רק מ'לבהמתך'

[ב] אכן מבואר כאן בספרי, דאיסור אכילה לאדם אחר הביעור יש לו מקור אחר. וכתבו הראב"ד והר"ש בניאורם לספרי דזה נלמד מדכתיב והשביעית תשמטנה ונטשתה ואכלו אביוני עמך (שמות כ"ג, י"א), וכדדרשינן בספרי לעיל בסמוך, דעניים אוכלים אחר הביעור ולא עשירים (עניים אלו המלקטים בשדות אחרים, עשירים אלו בחלי השדות עצמן), וזהו מקור דין ביעור לאדם. ומעתה יש להקשות מדוע לא הביא הרמב"ם את עיקר הלימוד על איסור אכילה לאדם אחר הביעור, והביא רק את הלימוד על איסור אכילה לבהמה שבבית. ואע"פ שבפסוק תשמטנה ונטשתה לא נזכר שיעור זמן הביעור שהוא משכלה לחיה מן השדה, מ"מ היה לו הביא שתייהם א' לעיקר דין הביעור לאדם והב' לשיעור זמן הביעור.

קושיית מוהר"ח ותירוצו והיישוב לפי דבריו

[ג] והנה מצאתי למוהר"ח כסאר זלה"ה בשם טוב כאן, שהביא דרשה נוספת מהספרי (לקמן כ"ה, י"ב) עה"פ כי יובל היא קודש תהיה לכם מן השדה תאכלו את תבואתה, כל זמן שאתה אוכל מן השדה אתה אוכל מתוך הבית, כלה מן השדה כלה מן הבית (פי רבינו הלל, דמשמע כל זמן שאתה מוצא מן השדה, אתה אוכל מפירות שביעית שהכנסת לבית). וכאן הקושיא גדולה יותר דמפסוק זה נלמד גם האיסור לאכילת אדם אחר הביעור וגם את זמן הביעור.

וכתב מוהר"ח, ורבינו ז"ל לא הביא מזה הפסוק האחרון לאכילת אדם, לומר שנכלל האדם ג"כ בפסוק קמא שהזכיר ע"כ. מדבריו למדנו, דמהפסוק הראשון יש לנו ללמוד גם על אכילת אדם. ומעתה, הן אמת דרך אחר ששמענו דין ביעור מקרא דוהשביעית תשמטנה ונטשתה לדרוש גם לחיה ולבהמה, אבל אחר שלמדנו מפסוק ולבהמתך שאסור להאכיל לבהמתו פירות שביעית לאחר הביעור, כ"ש שאדם עצמו אסור באכילה אחר הביעור ונמצא דנכלל האדם בפסוק זה. וכיון שמפסוק זה שמענו ג"כ את שיעור זמן הביעור העלהו הרמב"ם.

[ד] אלא דזה עדיין לא יישב מדוע לא הביא הרמב"ם את פסוק תאכלו את תבואתה ללמוד גם לאיסור אכילת אדם וגם לזמן הביעור. ועל זה הוסף מוהר"ח וכתב 'זוה הפסוק מיותר הוא לענין הא דתנן בפ"ט שם משנה ה', וכמו שכתב המפרש ז"ל שם'.

וכוונתו למשנת הכובש שלשה כבשים בחבית אחת (ולכל אחד מהן זמן ביעור אחר), דפליגי בה תנאי, רבי אליעזר אומר אוכלין על הראשון (רק עד שיגיע זמן הביעור הראשון), רבי יהושע אומר אף על האחרון (מקל לאכול את כולם עד שיגיע זמן הביעור האחרון). רבן גמליאל כל שכלה מינו מן השדה יבער מינו מן החבית, ואמרין במשנה והלכה כדבריו. ומקור שיתם איתא בתורת כהנים על פסוק זה, מכאן אמרו הכובש וכו'. ועי' בתוספות בפסחים (נב, א

ד"ה הכובש) שהביאו בשם ר"ת דכולהו תנאי דרשי מכאן, מיתורא דקרא, לר"א קמ"ל יתורא דקרא לאסור אף בליעת הטעם (דאינו דומה לשאר איסורים, שהרי מותר לעניים), ולרבי יהושע אדרבה קמ"ל יתורא להתיר כל שבלוע בו טעם מהיתר. ורבן גמליאל סבר ממשות כל אחד שכלה מן השדה אסור אבל טעמו הרי הוא כמבוער. והביאו התו"ט שם וביאר דר"ג הכי דריש מיתורא דקרא, דהו"א דשוה דין ביעור לשאר איסורים ואוסר אף בטעמו קמ"ל קרא, כל זמן שאותו המין בשדה אף שבלוע בו טעם אחר החייב בביעור לית לן בה ואתה אוכל מן הבית.

הגיע זמן הביעור כיצד יעשה

[ה] כתב רבינו (שם ה"ג) היו לו פירות מרובין מחלקן מזון שלש סעודות לכל אחד ואחד. וכתב מוהר"ח בשם טוב דזהו המשך של מש"כ בהלכה הקודמת כלו התאנין שבשדה אסור לאכול מאותו המין שבבית אלא מבער אותן, ע"כ. ובהלכה זו מבאר רבינו האיך מבערן ע"י שמחלקן לאכילה דזהו גם כן בכלל ביעור, כמו ביערתי הקודש מן הבית דמתרגמינן פליתי קודש מעשרא מן ביתא, וכמו ביעור חמץ שמוציאו מרשותו. ומצאתי סמך גדול לדבריו מלשון מדרש הגדול כאן, וכיצד הוא ביעורן, אם היה לו מאותו המין שכלה מן השדה הרבה, מחלקו מזון שלש סעודות לכל אחד ואחד, ע"כ. הרי דאחר שכלה מן השדה מחלק מהן לאוכלן כדי שלש סעודות (ודלא כמי שכתב בדעת הרמב"ם דכאשר כלו התאנים מן השדה אסור לאכול מאותן שבבית כלל, ע"ש בשם טוב).

כיצד הוא הביעור לדעת הרמב"ם

[ו] וסיים רבינו ז"אסור לאכול אחר הביעור בין לעניים ובין לעשירים. ואם לא מצא אוכלין בשעת הביעור, שורף באש או משליך לים המלח (במדה"ג הגירסא ל"ס' וכ"ה בפיהמ"ש פ"ט מ"ב) ומאבדן לכל דבר שמאבד, ע"כ. וביאר מוהר"ח דלאחר שחילק מזון ג' סעודות ולא מצא עוד אוכלין, זהו אחר הביעור. והנשאר מן הפירות הללו אסור באכילה ושוורף באש וכו'.

ביאור המשנה והתו"כ בדין זה וראית הרמ"ן ממשנה זו

[ז] והנה במשנה (פ"ט משנה ח) אמרו מי שהיו לו פירות שביעית והגיע שעת הביעור מחלק מזון שלש סעודות לכל אחד ואחד. ועניים אוכלין אחר הביעור אבל לא עשירים, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר, אחד עניים ואחד עשירים אוכלין אחר הביעור. והכי דרשו בתורת כהנים עה"פ לך ולעבדך ולאמתך, מה תלמוד לומר, לפי שנאמר ואכלו אביוני עמך (שמות כ"ג, י"א), שיכול אין לי פירות שביעית נאכלין אלא לעניים בלבד ומנין אף לעשירים תלמוד לומר לך ולעבדך ולאמתך, הרי בעלים עשירים אמורים, הרי עבדים ושפחות אמורים (ובמדה"ג איתא, הרי בעלי עבדים ושפחות אמורים. ע"כ. דהיינו שהם עשירים). א"כ למה נאמר ואכלו אביוני עמך, העניים אוכלין אחר הביעור, אבל לא העשירים, דברי רבי יהודה. ר' יוסי אומר אחד עניים ואחד עשירים אין אוכלים אחר הביעור.

וטעמו של רבי יוסי לא נתפרש בתו"כ, והביא הר"ש מהירושלמי (שביעית פ"ט ה"ח) דדריש ואכלו אביוני עמך ויתרם, פי' גם אלו שיתרים עליהן, דהיינו העשירים. והגרא' בביאורו שם כתב, דרבי יוסי דריש, ואכלו אביוני עמך. [ח] וכתב הרמב"ן בפירוש התורה כאן, דממשנה זו יש ללמוד דאין הפירות נאסרים באכילה אחר הביעור ודלא כהרמב"ם, ואף רבי יהודה שאסר לבעלי השדות היינו מפני החשד, ולענין הלכה קי"ל כרבי יוסי.

גירסת הרמב"ם וביאור דברי רבי יוסי לדעתו

[ח] אכן כתב הכסף משנה דמדברי רבינו בפירוש המשנה (פ"ה משנה ג') שכתב דלרבי יוסי אחר הביעור אינן מותרין באכילה לא לעניים ולא לעשירים. מבואר שלפניו היתה הגירסא רבי יוסי אומר אחר עניים ואחד עשירים אין אוכלין אחר הביעור. וכן הגיה מהרי"ן בדפוס המשניות שהיה לפניו 'בנוסחאות כתב יד, אין'. (והדרשות דלעיל בדעת רבי יוסי, יש להעמידם לדעת רבינו קודם הביעור, וקמ"ל שגם הבעלים יכולים לאכול מפירות שדותיהם שהופקרו, אבל לא אחר הביעור).

מדרכי רבותינו - מוהר"ר יחיא ב"ר שלמה צברי זלה"ה

רבי יחיא נולד לאביו רבי שלמה שו"ב דמתא, בכפר בלאד א סיר לא הרחק מצנעא הבירה בשנת התרצ"א, והיה סמוך על שולחן סבו שהיה מורו ורבנו המובהק והיה משגיח עליו בעניא פקחא לגדלו לתורה, כבר בעודו רך בשנים היה סבו מעירו באישון לילה על אף צינת הלילה הקשה, לבוא עימו לבית המדרש לעסוק בתורה. ומאז ועד זקנותו הרגיל את עצמו להיות מעורר הוא מעורר השחר ומעט לאחר חצות כבר היה קם לעסוק בתורה עד אור הבוקר. בגיל י"ח עלה לאה"ק כאן זכה להכנס מיד לשיבת מקור חיים' והוסמך להוראה בבית מדרשו של הגר"ט לסייעין וצ"ל בהיכל התלמוד בת"א. לאחר נישואיו שימש כשלושים שנה במערכות השחיטה. כיהן כרב ביה"כ הבלדי בשכונת הכרם בת"א, ולאחמ"כ לבקשת רבני המקום קיבל על עצמו גם את תפקיד הרבנות בביהכ"נ החסידי 'תורה ותפילה' בהם הרביץ תורה שנים רבות דבר יום ביומו עד לימיו האחרונים ממש. בכל מקום שהיה הולך רבינו היה ראש המדברים, אך הוא היה בורח מכך ולא נוטל עטרה לראשו, הנהגה מעניינת היתה לו שהיה מרבה לעסוק בספרי גדולי החסידות והיתה תורתם שגורה על לשונו, תפילותיו היו כבן המתחטא לפני אביו וגם בתפילות ימ החול במנחה וערבית היו רואים אותו מוחה דמעה בעומדו לפני קונו. מעולם לא שח דברים בטלים בבית המדרש והיה מצטער מאוד כשראה אחרים שלא שמרו על כבוד בית ה'. וזע"א.